

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Veelgestelde vragen voor eerste trimester SEO- echoscopisten in opleiding

Selectie van vragen gesteld door eerste trimester SEO-
echoscopisten en de antwoorden daarop

Versie 1.0

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	Aanvraag	4
2	Uitvoering	6
3	Beoordeling, registratie en conclusie	9
3.1	Beoordeling en registratie	9
3.2	Conclusie en advies	10
3.3	Registratie en inzage uitslag	11
4	Wetenschappelijke studie	12
4.1	Medische aansprakelijkheid	12
4.2	Deelname en toestemmingsformulier	12
5	Vervolgonderzoek	14
6	Uitbetaling	15
7	De relatie met andere onderzoeken	16
8	Praktische informatie	18

Inleiding

Dit document bevat vragen die gesteld zijn tijdens de webinars over het eerste trimester SEO (live uitzending in maart 2021) en tijdens de invoering van het eerste trimester SEO (1 september 2021) en daarna. De vragen en antwoorden zijn geselecteerd op relevantie voor echoscopisten. Vragen voor specifiek voor counselors staan niet in dit document.

Meer informatie over het eerste trimester SEO is te vinden op:
www.pns.nl/professionals.

1 Aanvraag

Wat moet ik als echoscopist doen als er geen aanvraag in Peridos te vinden is?

Neem dan contact op met de counselingpraktijk om te vragen wat er aan de hand is. Het kan zijn dat Peridos de aanvraag heeft afgekeurd en dit niet goed doorgekomen is bij de counselingpraktijk. De counselor moet de aanvraag dan zo snel mogelijk aanpassen (in Peridos of opnieuw opsturen) zodat het echocentrum de aanvraag binnen heeft voordat het eerste trimester SEO wordt uitgevoerd.

Let op: een aanvraag kan tot uiterlijk 14+5 weken worden ingediend. Als de aanvraag niet op tijd binnen is, heeft dat gevolgen voor de uitbetaling. Houd dit dus goed in de gaten.

Moet ik het eerste trimester SEO bij voorkeur zo laat mogelijk maken? Dan is alles beter te zien toch?

Nee, dat is niet zo. Als de zwangerschap richting 14 weken gaat, wordt de beoordeling vaak lastiger vanwege de ligging van het kind in de uterus. Het heeft dan ook de voorkeur om het eerste trimester SEO rond 13 weken zwangerschap uit te voeren en in ieder geval tussen de 12+3 en de 14+3 weken.

Als vrouwen pas na vijftien weken zwangerschap ontdekken zwanger te zijn, kunnen ze dan geen eerste trimester SEO meer laten doen?

Het eerste trimester SEO mag worden uitgevoerd tussen 12+3 en 14+3 weken en bij hoge uitzondering 2 dagen eerder of later. Als de zwangerschap daarna wordt vastgesteld, kan zij geen eerste trimester SEO meer laten uitvoeren. Zij kan in dat geval vanaf 18 weken een tweede trimester SEO laten doen.

Als de CRL-meting bij het eerste trimester SEO een andere à terme datum geeft dan die van de termijnecho, welke meting is dan leidend?

Bij de termijnecho wordt de à terme datum vastgesteld op basis van de crown rump length (CRL). Een bepaling van de termijn is het betrouwbaarst als die rond 10 weken zwangerschap plaatsvindt (zie [protocol Datering van de zwangerschap](#) van de NVOG).

Voorwaarde voor een zorgvuldige datering is dat de CRL-meting correct wordt uitgevoerd op een optimaal echoscopisch beeld van de foetus. Deze bepaling is van essentieel belang voor het leveren van zorgvuldige prenatale zorg en om het eerste trimester SEO goed te kunnen uitvoeren. Op basis van de termijnecho wordt het juiste moment van uitvoering bepaald. Daarnaast dient de termijnecho als referentie voor de biometrie bij het eerste trimester SEO. Verwijs naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek bij een CRL < p 2,3 tijdens het eerste trimester SEO. Pas de termijn dus niet aan op basis van de biometrie (CRL) bij het eerste trimester SEO. Mocht je twijfelen aan de

betrouwbaarheid van de termijnbepaling, bijvoorbeeld omdat je hier ook beelden van hebt, neem dan contact op met de degene die de termijnecho heeft gemaakt voor overleg.

Hoe kan de à terme datum gewijzigd worden na de termijnecho?

Het is de bedoeling om de aanvraag voor het eerste trimester SEO pas te doen als de definitieve à terme datum bekend is. Het is in uitzonderingsgevallen wel mogelijk om de à terme datum aan te passen:

- Nieuwe waarde wijkt ≤ 30 dagen af: Een aanvraag kan ofwel in Peridos zelf gewijzigd worden, ofwel opnieuw vanuit het bronsysteem opgestuurd worden.
- Nieuwe waarde wijkt > 30 dagen af: Aanpassing via een verzoek tot wijziging bij de [helpdesk van Peridos](#).

2 Uitvoering

Wanneer voer ik een eerste trimester SEO vaginaal uit?

In eerste instantie wordt het eerste trimester SEO abdominaal uitgevoerd. Mocht de echoscopist de te beoordelen structuren niet goed in beeld kunnen brengen, kan deze de zwangere voorstellen een vaginale echo te doen. Wees daar niet terughoudend in. Als de zwangere geen bezwaar heeft tegen een vaginale echo, kan de echoscopist deze uitvoeren. Neem daarbij wel de voorwaarden op grond van de Wet BIG in acht. De vaginale echo is namelijk een voorbehouden handeling.

Stel, iemand weigert een vaginale echo. Moet ik het onderzoek dan proberen af te maken (voor zover dit lukt) of breek ik het af?

Probeer het onderzoek in elk geval zo goed mogelijk abdominaal af te ronden, als de zwangere een vaginale echo weigert. Geef bij onvoldoende beeldvorming het volgende aan:

- Dat niet alles zichtbaar was en waarom het niet zichtbaar was (bijvoorbeeld: de foetus ligt ongunstig).
- Welke organen of structuren niet zijn gezien.
- Dat er op dat moment geen aanwijzingen zijn om een afwijking te vermoeden.
- Dat bij de 20 wekenecho opnieuw gekeken kan worden.

Als het geslacht van de foetus wel duidelijk is te zien, 'mag' ik daar dan wel een uitspraak over doen?

De echoscopist doet geen uitspraak over het geslacht. Het beoordelen van het geslacht is geen onderdeel van de Kwaliteitsstandaard. Daarnaast is de betrouwbaarheid bij deze termijn nog onvoldoende. Bovendien kan zo'n uitspraak leiden tot ongewenst gedrag waarbij de zwangere het eerste trimester SEO zo laat mogelijk laat uitvoeren.

Hoe verhouden de vlakken waarin de beoordeling plaats moeten vinden en de doorsneden die voor het logboek vereist zijn, zich tot elkaar?

Ze zijn allebei belangrijk voor een goede beoordeling. Echoscopie is een dynamisch proces. Het ongeboren kind wordt vanuit verschillende vlakken bekeken. Voor het logboek moet u de doorsneden aanhouden die zijn vastgelegd in de kwaliteitsbeoordeling. Maar dat mag u er niet van weerhouden het kind ook te bekijken in andere doorsneden. Ook die geven u namelijk veel informatie.

Hoe ga ik om met een zwangere met een hoog BMI?

Zwangeren met een hoge BMI. De BMI is een index die de verhouding tussen lengte en gewicht bij een persoon weergeeft. De BMI wordt veel gebruikt om een indicatie te krijgen of er sprake is van overgewicht of ondergewicht. kunnen deelnemen aan het eerste trimester SEO. Soms is

de beeldvorming abdominaal onverwacht goed. Maar de kans bestaat dat bij zwangeren met een hoog BMI vaker een vaginale echo moet worden aangeboden. Een vaginale beoordeling van de foetale anatomie levert bij zwangeren met morbide obesitas bij 13 weken soms meer op dan bij 20 weken.

Hoe zit het met de thermal index en de mechanical index in relatie tot color Doppler?

Echoscopie is veilig voor de foetus. Wel is het belangrijk dat het onderzoek beperkt blijft tot wat medisch echt noodzakelijk is. Dit geldt met name voor het gebruik van color Doppler. Bij color Doppler komt energie vrij (hoewel minder energie dan bij pulsed Doppler). Vanaf 12 weken is de vruchtzak zo groot dat het warmte-effect minder speelt. Door in het eerste trimester color Doppler te gebruiken, is het mogelijk het hart van de foetus beter te beoordelen (de vulling van beide kamers is aan te tonen). Voor een veilig gebruik van ultrageluid in de zwangerschap moeten de TI (thermal index) en de MI (mechanical Index) wel beide ≤ 1 blijven. De meeste echo-apparaten zijn al geprogrammeerd om deze waarden in de veilige zone te houden.

Kan een zwangere een gedeeltelijke eerste trimester SEO laten uitvoeren?

Zwangeren die besluiten een eerste trimester SEO te laten verrichten, kiezen daarmee voor een onderzoek van het hele kind. De echoscopist zal alle aandoeningen die zij ziet doorgeven. De zwangere kan er niet voor kiezen bepaalde aandoeningen niet te willen weten.

Moet het eerste trimester SEO bij hetzelfde echocentrum worden uitgevoerd als het tweede trimester SEO?

Het heeft de voorkeur om de onderzoeken in hetzelfde echocentrum uit te laten voeren. Maar dat is niet verplicht.

Wat als een zwangere geen GUO type 1 wil in een Centrum voor Prenatale Diagnostiek, maar wel een eerste trimester SEO?

Dat mag, maar als een zwangere met een indicatie voor een GUO type 1 in het eerste trimester toch bij de eerste trimester SEO-echoscopist komt, dan moet deze de zwangere erop wijzen dat zij (mogelijk) in een Centrum voor Prenatale Diagnostiek dient te worden gezien. De echoscopist moet de zwangere er ook op wijzen dat een eerste trimester SEO niet gelijkwaardig is aan een GUO type 1.

Kiest de zwangere voor een eerste trimester SEO? Leg deze afwijkende gang van zaken dan vast in het dossier, met de gegeven voorlichting en een toelichting op de reden. Vermeld dit ook in het dossier, in geval van verwijzing.

Hoe werkt het eerste trimester SEO bij een tweelingzwangerschap?

Bij een tweelingzwangerschap wordt één aanvraag gedaan voor het eerste trimester SEO. In de aanvraag staat om hoeveel foetussen het

gaat. Bij een tweelingzwangerschap duurt het echo-onderzoek dubbel zo lang (en wordt ook het tarief verdubbeld).

3 Beoordeling, registratie en conclusie

3.1 Beoordeling en registratie

Hoe moet ik de nekplooi meting registreren?

De NT wordt beoordeeld en gemeten (biometrie). De NT-meting dient dus op twee manieren aan Peridos aangeleverd te worden:

- Bij 'bevindingen nek/huid' als beoordeling van de structuur en
- Bij biometrie de meting in mm.

Wat moet ik doen als de nekplooi niet te meten is?

In dit geval zijn er twee mogelijkheden:

In geval de nekplooi (NT) niet te meten is, zijn er twee mogelijkheden:

- De nekplooi is gezien en ziet er (zonder twijfel) niet verdikt uit, maar meten lukt niet. Laat het veld van de NT-meting in dat geval leeg. En noteer niet beoordeelbaar bij de anatomische structuur nek/huid. De algehele conclusie is op basis daarvan: geen bijzonderheden. Er is geen reden voor verwijzing. Zorg wel voor het vastleggen van het beeld waarop de nekplooi staat.
- De nekplooi is gezien en ziet er (zonder twijfel) verdikt uit, maar meten lukt niet. Laat het veld van de NT-meting in dat geval leeg. En noteer verdenking afwijking bij de anatomische structuur nek/huid. De zwangere wordt verwezen naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. De algehele conclusie is verdenking afwijking. Zorg wel voor het vastleggen van het beeld waarop de (nekplooi staat).

Wat doe ik bij een NT-meting die groter is dan P95, maar kleiner dan 3,5 mm?

Houd in dit soort gevallen het aantal mm aan als graadmeter voor een eventuele verwijzing. Een NT kleiner dan 3,5 mm is dus geen reden voor verwijzing naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Wat wordt precies bedoeld met het beoordelen van de navelstrenginsertie (ter hoogte van foetale abdomen)?

Het gaat hier om de insertie van de navelstreng aan de buikwandzijde van de foetus. Is deze afwijkend? Registreer dit dan in het veld 'navelstrenginsertie' of – als die er niet is – onder de structuur 'buikwand'.

Moet het aantal navelstrengvaten worden beoordeeld?

Het aantal navelstrengvaten hoeft niet te worden beoordeeld. Bij deze termijn kan makkelijk de indruk gewekt worden dat het er maar twee zijn, terwijl dat niet zo is. Dat kan dus snel (en mogelijk onnodig) leiden tot ongerustheid bij de zwangere. Vandaar dat beoordelen niet hoeft.

Moeten de nieren ook worden beoordeeld?

Nee, de nieren hoeven niet te worden beoordeeld. Ze worden beoordeeld bij het tweede trimester SEO. In het eerste trimester zijn ze vaak moeilijk te beoordelen. In sommige gevallen is echter wel direct iets opvallends of afwijkends aan de nieren te zien. Verwijs de zwangere dan naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. Verwijzen hoeft niet bij een aanwijzing voor nieragenesie.

Let op: in de (meeste) bronsystemen vormen nieren-blaas/urogenitalis één onderdeel. Bij het eerste trimester SEO hoeft u de nieren echter niet te beoordelen. U kunt nieren-blaas/urogenitalis dan lezen als blaas.

3.2 Conclusie en advies

Is een herhaling mogelijk als de beeldvorming zeer moeizaam is?

Nee, het eerste trimester SEO wordt niet herhaald. Wijs de zwangere erop dat ze een tweede trimester SEO kan laten uitvoeren. Stuur de zwangere bij twijfel wel door naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Wanneer gebruiken we de term 'incompleet onderzoek'?

In het protocol is bij het eerste trimester SEO het volgende afgesproken:

- De term 'incompleet onderzoek' kan alleen een algehele conclusie zijn van het hele onderzoek: als één of meerdere structuren niet 'beoordeelbaar' of 'niet beoordeeld' zijn.
- Een 'incompleet onderzoek' is geen reden om de zwangere te verwijzen of om het eerste trimester SEO te herhalen. Alleen als de echoscopist een aanwijzing heeft voor een afwijking of daarover twijfelt, wordt de zwangere verwezen naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Een leeg veld bij de CRL- en/of NT-meting is geen reden om het onderzoek als incompleet af te geven.

Stel, ik zie meteen een afwijking, zoals acranie. Doe ik dan verder geen beoordeling?

Probeer in principe altijd het hele protocol af te ronden. Ook na het zien van een sterke aanwijzing voor een afwijking. Lukt dat om de een of andere reden toch niet? Zet dan bij alle structuren waar niet meer naar gekeken is: 'niet beoordeeld'. Zijn sommige structuren nog wel bekeken, maar lukte het niet om ze goed te beoordelen? Noteer dan 'niet beoordeelbaar'. Zet bij de algehele conclusie 'verdenking afwijking'. Verwijs de zwangere in dit geval naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Als het niet lukt om alles volgens het protocol te beoordelen, is dat dan een reden om te verwijzen voor een GUO type 2 in het eerste trimester?

Nee, dat is geen reden om te verwijzen, tenzij de echoscopist een aanwijzing heeft voor een afwijking of twijfelt of er aanwijzing is voor een afwijking. Het eerste trimester SEO wordt niet herhaald. De zwangere heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan het tweede trimester SEO.

Wat doe ik als de echo na 35 minuten nog incompleet is?

Geef dan bij de conclusie aan dat het onderzoek incompleet is. En vermeld welke structuren niet te beoordelen waren (niet beoordeelbaar' of 'niet beoordeeld'). Het eerste trimester SEO wordt niet herhaald, u biedt de zwangere geen vervolgonderzoek aan. U verwijst alleen naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek als u een afwijking vermoedt of daarover twijfelt.

3.3 Registratie en inzage uitslag

Hoe wordt de uitslag geregistreerd en gedeeld?

De echoscopist voert het eerste trimester SEO uit en legt alles vast in het brondossier:

- De bevindingen voor alle anatomische structuren, obstetrische parameters en biometrie.
- De methode van het eerste trimester SEO, de conclusie en het advies.

Vervolgens verstuurt de echoscopist de uitslag:

- Vanuit het bronsysteem naar Peridos (minimaal tweewekelijks) én
- via de reguliere weg, zoals ook bij het tweede trimester SEO, naar de verwijzer.

Kan de verwijzer de uitslag zien in Peridos?

Nee, de verwijzer kan de uitslag niet zien in Peridos.

4 Wetenschappelijke studie

4.1 Medische aansprakelijkheid

Valt het uitvoeren van het eerste trimester SEO onder een proefpersonenverzekering?

Nee. Er is geen proefpersonenverzekering voor het eerste trimester SEO. Dat is ook niet nodig bij dit soort wetenschappelijke studies: IMITAS valt namelijk onder de WBO en is geen WMO-plichtig onderzoek. Het maken van de echo is onderdeel van de zorgverlening aan de zwangere en valt onder de verantwoordelijkheid van de echoscopist. Daardoor vallen de handelingen die de echoscopist uitvoert om het eerste trimester SEO te maken ook gewoon onder de medische aansprakelijkheidsverzekering van de echoscopist, de echopraktijk of het ziekenhuis.

Hoe kan de zwangere een klacht indienen?

Als er een klacht is over de uitvoering van de echo kan de zwangere die indienen bij de echoscopist, de echopraktijk of het ziekenhuis. Bij klachten over de wetenschappelijke studie (bijvoorbeeld over de vragenlijst) kan de zwangere kijken op www.13wekenecho.org.

4.2 Deelname en toestemmingsformulier

Krijgt een deelnemer aan de IMITAS studie zowel een eerste trimester SEO als een tweede trimester SEO?

Het eerste en tweede trimester SEO vervangen elkaar niet. De onderzoeken lijken veel op elkaar, maar het gaat hier om twee afzonderlijke echo's op heel verschillende momenten in de zwangerschap. De zwangere is nergens toe verplicht en kan kiezen voor één van de twee echo's, beide echo's of geen echo. Ook belangrijk: alleen het eerste trimester SEO wordt uitgevoerd in het kader van de IMITAS studie.

Hoe geeft een zwangere toestemming voor deelname aan de studie?

Een zwangere kan alleen deelnemen aan het eerste trimester SEO, als zij meedoet aan de wetenschappelijke IMITAS studie. Daarvoor moet zij bij de counselor een toestemmingsformulier tekenen. Het toestemmingsformulier is beschikbaar op www.peridos.nl/eerste-trimester-seo en via de bronsystemen en Peridos. Wil een zwangere deelnemen aan de NIPT? Dan tekent zij daarvoor een apart toestemmingsformulier.

Hoe en hoe lang wordt het toestemmingsformulier bewaard?

De counselor bewaart het toestemmingsformulier 20 jaar. Dat kan op papier of (liefst) digitaal. De bewaartermijn van 20 jaar voor medische

dossiers is bepaald in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

Hoe weet een echoscopist of het toestemmingsformulier is ondertekend?

De counselor geeft in de aanvraag voor het eerste trimester SEO (dat naar Peridos wordt toegestuurd of rechtstreeks in Peridos wordt geregistreerd) aan of de zwangere toestemming heeft gegeven. De echoscopist ziet dus niet het toestemmingsformulier, maar alleen dat er toestemming is gegeven.

Is het een voorwaarde dat de zwangere de Nederlandse taal beheerst?

Nee. Een zwangere kan ook een eerste trimester SEO krijgen en meedoen aan de wetenschappelijke studie als ze de Nederlandse taal niet beheerst. Er is ook een Engelstalige versie van het toestemmingsformulier. Het is wel belangrijk dat zij een goed geïnformeerde keuze kan maken. Waar nodig kan hier bijvoorbeeld een tolk voor worden ingeschakeld.

5 Vervolgonderzoek

Er is een aanwijzing voor afwijking gezien bij het eerste trimester SEO. Mag de zwangere het vervolgonderzoek weigeren?

Een zwangere mag altijd vervolgonderzoek weigeren of stoppen met het onderzoek. Op ieder moment. Vervolgonderzoek is niet verplicht.

Wie betaalt de kosten voor vervolgonderzoek?

De kosten van vervolgonderzoek worden vergoed door de zorgverzekering. Deze zorg zit in het basispakket. Maar bij sommige verzekeraars gaat het af van het eigen risico.

Voor een uitgebreide echo (GUO) betaalt de zwangere meestal geen bedrag van het eigen risico. Voor een vlokentest of vruchtwateronderzoek soms wel. Dit kan zij navragen bij haar zorgverzekeraar.

6 Uitbetaling

Wordt een eerste trimester SEO uitbetaald als een structuur niet ingevuld is?

Als u iets niet kunt zien of kunt beoordelen, dan kunt u dit aangegeven in het bronsysteem als 'niet beoordeeld' of 'niet beoordeelbaar'. Let op: laat bij de anatomische structuren geen velden leeg en vul voor elke structuur iets in. Zo voorkomt u dat Peridos de uitslag zal afkeuren en de verrichting niet uitbetaald wordt. Invulvelden bij de biometrie en de obstetrische parameters zijn ook relevant om naar Peridos te sturen, maar zijn geen voorwaarde voor uitbetaling.

Welke betalingsoverzichten kan Peridos genereren?

In Peridos vindt u op dit moment twee belangrijke betalingsoverzichten:

1. **Het declaratie-overzicht:** hierin is te zien welke declaraties er zijn en wat de status van elke declaratie is, bijvoorbeeld 'Betaalbaar gesteld'.
2. **Het declaratiebundel-overzicht:** dit overzicht bevat alle declaratiebundels. Elke maand worden de betaalbaar gestelde declaraties uitbetaald. Deze declaraties worden opgenomen in een declaratiebundel. Door op een bundel te klikken wordt zichtbaar welke declaraties via deze bundel zijn betaald. Zie ook de handleiding op peridos.nl: *Overzicht van declaraties en declaratiebundels*.

7 De relatie met andere onderzoeken

Blijft de termijnecho bestaan met de invoering van het eerste trimester SEO?

Het eerste trimester SEO (in onderzoekssetting) wordt toegevoegd aan het reguliere aanbod van echo's in de zwangerschap en van onderzoeken binnen de prenatale screening. De termijnecho blijft dus bestaan. Wel is één van de doelen van de wetenschappelijke IMITAS studie om te onderzoeken wat de gevolgen van deze echo zijn voor de termijnecho, de NIPT en de 20 wekenecho.

Er zijn bij de termijnecho afwijkingen zichtbaar. Moet er gewacht worden tot het eerste trimester SEO of mag iemand direct door naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek?

ziet dat sprake is van een congenitale afwijking dan dient de zwangere hierover te worden geïnformeerd. Als de zwangere dat wil, kan ze worden verwezen naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. Het is dan dus niet nodig te wachten tot het eerste trimester SEO.

Waarom mag er geen NIPT meer worden uitgevoerd als het eerste trimester SEO afwijkend is?

Als het eerste trimester SEO afwijkend is, wordt in het Centrum voor Prenatale Diagnostiek bepaald wat de juiste vervolgzorg is voor deze zwangere. Op die manier krijgt de zwangere de best passende zorg aangeboden. Wilde de zwangere meedoen aan de NIPT, maar heeft ze op dat moment nog geen bloed laten prikken? Dan moet de counselor de aanvraag voor de NIPT intrekken.

Waarom mag er geen eerste trimester SEO meer worden uitgevoerd als de NIPT afwijkend is?

Als de NIPT afwijkend is, wordt in het Centrum voor Prenatale Diagnostiek bepaald wat de juiste vervolgzorg is voor deze zwangere. Op die manier krijgt de zwangere de best passende zorg aangeboden. Heeft de zwangere al een eerste trimester SEO gepland? Dan zegt de counselor deze afspraak af.

Moet de uitslag van de NIPT bekend zijn, voordat het eerste trimester SEO wordt uitgevoerd?

Nee, dat hoeft niet. Als de zwangere bloed heeft laten prikken voor de NIPT en ze de uitslag nog niet binnen heeft, mag de echoscopist het eerste trimester SEO gewoon uitvoeren.

Een zwangere doet een NIPT. Een paar dagen later blijkt dat zij een afwijkende uitslag heeft bij het eerste trimester SEO. Wordt de NIPT dan stopgezet?

Nee, dan wordt de NIPT doorgezet. Alleen als de zwangere nog geen bloed heeft laten afnemen, trekt de counselor de aanvraag voor de NIPT in. Bij het counselingsgesprek is het handig de zwangere erop te wijzen altijd zo laat mogelijk te betalen voor de NIPT. Dan hoeven er zo min mogelijk terugbetalingen gedaan te worden.

Is het eerste trimester SEO geschikt als screening op down-, edwards- en patausyndroom?

Nee. Als de zwangere het kind wil laten screenen op chromosoomafwijkingen is de NIPT daarvoor de aangewezen test. Immers, bij het eerste trimester SEO wordt alleen een nekplooiemeting gedaan (zonder bloedonderzoek of kansberekening zoals werd gedaan bij de combinatietest). De geïsoleerde NT-meting bij het eerste trimester SEO is ongeschikt als screening op down-, edwards- en patausyndroom.

8 Praktische informatie

Moet iedere echoscopist een logboek indienen voor het eerste trimester SEO?

Ja, alle echoscopisten met een kwaliteitsovereenkomst voor het eerste trimester SEO (dus: alle echoscopisten die een eerste trimester SEO mogen uitvoeren) moeten 3 tot 6 maanden een logboek inleveren. Hierover krijgt u informatie via het Regionaal Centrum.

Als ik eerste trimester SEO 's ga verrichten, moet ik dan ook tweede trimester SEO's blijven doen?

Nee, dat hoeft niet. U mag ook een keuze maken. Het heeft wel de voorkeur dat u beide echo's verricht. Daar komt bij dat het eerste trimester SEO is ingevoerd in onderzoekssetting. Het is de komende jaren geen onderdeel van de reguliere screeningonderzoek. Dat kan een reden zijn om wel te blijven voldoen aan de kwaliteitseisen van het tweede trimester SEO. Als u ervoor kiest om beide echo's uit te voeren, moet u vanzelfsprekend ook voldoen aan de kwaliteitseisen voor het eerste en tweede trimester SEO (waaronder de aantallen te verrichten SEO's).

Kan het eerste trimester SEO door een basisechoscopist wordt uitgevoerd, onder supervisie van een SEO-echoscopist?

Nee dat mag niet. Het eerste trimester SEO mag uitsluitend worden uitgevoerd door een echoscopist die de opleiding tot eerste trimester SEO-echoscopist heeft afgerond en een kwaliteitsovereenkomst heeft met een Regionaal Centrum.